

DEPUTAT ÎN PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA

MD-2073, Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfint 105

www.parlament.md

13 noiembrie 2013

PRD nr. 32

Biroul Permanent al Parlamentului Republicii Moldova

În conformitate cu prevederile art. 73 din Constituția Rep. Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, se înaintează cu titlul de inițiativă legislativă proiectul de lege privind modificarea și completarea Codului de procedura penală a Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003.

Anexa:

1. Proiectul de lege
2. Nota informativa

13 11 455 13

Deputați în Parlament

[Handwritten signatures of members of the Parliament]

LEGE

privind modificarea și completarea Codului de procedura penală a Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Art. 1 - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003 cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 431:

alineatul (1) pct.1) va avea următorul cuprins:

„1) Verifică dacă cererea corespunde prevederilor art. 430 din prezentul Cod. În caz că aceasta nu îndeplinește aceste cerințe, prin o încheiere semnată de Președintele ori Vicepreședintele Colegiului penal, o restituie recurentului, oferindu-i un termen de 30 zile pentru înlăturarea neajunsurilor și depunerea unei noi cereri de recurs. Dacă recurentul nu înlătură omisiunile cererea de recurs se consideră ca nedepusă.”

alinatul (1) se completează cu punctul 1¹) care va avea următorul cuprins:

„solicită dosarul de la instanța respectivă și expediază celorlalte părți copia recursului (recursurilor), solicitându-le să depună în termen de până la 30 zile o referință privind opinia lor asupra recursului declarat.”

punctul 2) se completează la sfârșit cu următorul text:

„ și stabilește ziua ședinței de judecată pentru soluționarea admisibilității recursului, despre ce se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

2. La articolul 432:

alineatul (4) în final se completează cu textul:

„și fixează data ședinței de judecată despre care se face o mențiune pe pagina web a Curții Supreme de Justiție.”

alineatul (5) va avea următorul cuprins:

"Dacă Colegiul format din 3 judecători, consideră că cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, fixînd data ședinței publice, dispune să se comunice părților la proces despre aceasta."

3.Articolul 433:

alineatul (1) va avea următorul cuprins:

„Recursul se judecă fără citarea părților la proces. La judecarea recursului în ședința publică conform prevederilor alineatului (5) articolul 432, participă procurorul și persoanele indicate la art.401, ale căror interese sînt atinse prin argumentele invocate în recurs."

4.Articolul 434

alineatul unic după cuvintele "din dosarul cauzei" se completează cu cuvintele: "ținînd seama, după caz, de opinia părților expusă în referință ori în ședință dacă au participat".

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ

la Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122-XV din 14 martie 2003

Prin prezentul proiect se propune de modificat și completat Codul de procedură penală, cu referire la art. 431 alin. (1) pct. 1) și pct. 2), art. 432 alin. (4) și alin. (5), art. 433 alin. (1) și art. 434 CP, asupra cărora se relevă următoarele.

Modificările propuse urmăresc să răspundă unor cerințe actuale, precum accelerarea duratei procedurilor penale, simplificarea acestora și crearea unei practice unitare, în acord cu jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului. În egală măsură, proiectul urmărește să răspundă și exigențelor de previzibilitate a procedurilor judiciare ce decurg din Convenția europeană pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și, implicit, din cele statuate în jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului.

Or, pornind de la premiza că recursul ordinar se judecă de Curtea Supremă de Justiție împotriva hotărârilor instanțelor de apel. În conformitate cu art. 434 din CPP instanța de recurs, judecând recursul, verifică doar în baza actelor din dosar și în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra probe noi.

Prin urmare instanța de recurs examinează cauza doar în drept nu și în fond, prin noua reformă procesual penală se propune introducerea procedurii scrise în fața Curții Supreme de Justiție pentru judecarea recursului ordinar, precum și, recursului în anulare, care va fi în coroborare cu procedura stabilită prin modificările operate la Codul de procedură civilă prin Legea nr. 155 din 05.07.2012.

Procedura scrisă la judecarea recursului ordinar și în anulare este condiționată de temeiurile și motivele invocate în recurs. Din considerentul că toate motivele de drept recurentul va avea posibilitatea să le expună în recursul

declarat, iar părții adverse, căreia i se trimite copia acesteia i se oferă dreptul să-și expună în scris poziția. Curtea Supremă, în urma judecării recursului, va aprecia doar temeinicia argumentelor invocate referitor numai la problemele de drept procesual ori material penal. Or, prezența părților fiind facultativă. Chiar și în prezent, neprezentarea părților nu împiedică soluționarea cauzei, însă prezentele modificări vor contribui la fortificarea statutului Curții Supreme de Justiție, ca organ de control judiciar și de unificare a practicii judiciare.

De asemenea, menționăm că efectul pozitiv al acestei proceduri va atrage după sine neaglomerarea Curții Supreme de Justiției, evitarea cheltuielilor de deplasare a părților pentru a fi soluționată cererea, acordarea timpului, Curții Supreme de Justiție la judecarea recursului și la unificarea practicii judiciare.

Un alt argument în susținerea modificărilor propuse se impune din reglementările imperative ale legislației în vigoare prin care s-a statuat că pe tot parcursul desfășurării procesului penal bănuitul/învinuitul/inculpatul este asistat de un apărător, care îi reprezintă interesele în fața instanței de judecată și care îi acordă asistență juridică prin toate mijloacele și metodele neinterzise de lege. Prin urmare, se prezumă că, partea ori apărătorul în interesele persoanei ce o reprezintă este capabil de a-și argumenta poziția sa, în formă scrisă, atunci când întocmește un recurs ori o referință la acesta.

În același context, ținem să menționăm că instituirea procedurii scrise pentru Curtea Supremă de Justiție nu limitează și nu aduce atingere drepturilor părților la un proces echitabil, la accesul liber la justiție și la respectarea principiului publicității procesului penal, deoarece dacă Colegiul format din 3 judecători, consideră că cauza prezintă un interes deosebit pentru jurisprudență, fixînd data ședinței publice, dispune să se comunice părților la proces despre aceasta. Or, părțile pe dosar au posibilitatea să depună referință la recursul declarat, în argumentarea poziției susținute.

Totodată, modificările propuse vor duce la examinarea mai rapidă a recursurilor de către Curtea Supremă, astfel economisindu-se timp pentru alte

activități precum generalizarea practicii judiciare existente și acordarea asistenței la aplicarea legislației judecătorilor din prima instanță și Curțile de apel.

Legislația altor state, și anume Grecia, Franța, Irlanda, Estonia, SUA, Danemarca permite instanței judecătorești superioare, să organizeze în formă exclusiv scrisă procesul de examinare a cauzei fără utilizarea ședințelor cu participarea directă a părților.

În mod similar, procedura de efectuare a actelor procesuale în fața Curții Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului, prevede posibilitatea părților de a adresa Curții plîngerea doar în formă scrisă și în forma tip prestabilită precum și să prezinte grefei toate actele complementare. Procesul în fața Curții are loc în formă scrisă și doar la necesitate și la decizia judecătorilor se organizează audieri a părților.

Prin urmare, în urma operării acestor modificări se va asigura un mecanism eficient de uniformizare a practicii judiciare și nu mai puțin important se va economisi timp și resurse atît pentru instanță cît și pentru părțile la proces, totodată fiind evitate cheltuielile financiare legate de deplasarea părților la proces și de escortarea condamnaților din penitenciare, unde își ispășesc pedeapsa privativă de libertate, la sediul Curții Supreme. Resursele financiare folosite în prezent pentru citarea părților și escortarea condamnaților pot fi utile pentru îmbunătățirea altor segmente din sistemul judecătoresc.

În final, precizăm că pentru implementarea respectivului proiect de Lege nu este nevoie de alocat surse financiare din bugetul de stat.

Deputați în Parlament

